

ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ

ΒΙΒΛΙΟ
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΤΟΥ/ΤΗΣ

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΙΚΑΡΟΣ, ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΠΟΥ ΠΕΤΑΞΕ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ: Ο Δαίδαλος τιμωρήθηκε από τον Μίνωα επειδή βοήθησε την Αριάδνη και τον Θησέα να αποδράσουν από τον λαβύρινθο του Μινώταυρου. Ήταν κλειδωμένος μαζί με τον γιο του Ίκαρο σε ένα μέρος που ο ίδιος είχε κατασκευάσει. Για να αποδράσουν, ο Δαίδαλος κατασκεύασε για αυτόν και τον γιο του φτερά από κερί και συμβούλεψε τον γιο του να μην πετάει κοντά στον ήλιο. Παρόλα αυτά ο Ίκαρος δεν άκουσε τις συμβουλές του πατέρα του.

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΩΤΟΤΥΠΟΥ: ΙΚΑΡΟΣ

ΠΡΟΕΛΕΥΣΗ: ΕΛΛΑΔΑ

ΛΕΞΕΙΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ: ΠΤΗΣΗ, ΗΛΙΟΣ, ΦΤΕΡΑ, ΚΕΡΙ

ΕΙΔΟΣ: ΜΥΘΟΣ

ΗΛΙΚΙΑ: 9–10 ΕΤΩΝ

ΙΚΑΡΟΣ, ΤΟ ΑΓΟΡΙ ΠΟΥ ΠΕΤΑΞΕ ΠΟΛΥ ΚΟΝΤΑ ΣΤΟΝ ΗΛΙΟ

Στην αρχαιότητα, όταν οι θεοί βαριούνταν, παρατηρούσαν από ψηλά τις ζωές των θνητών ανθρώπων και άλλοτε επιβράβευαν ή τιμωρούσαν τις συμπεριφορές τους. Στην πόλη της Αθήνας ζούσε εκείνα τα αρχαία χρόνια ένας άνδρας που τον έλεγαν Δαίδαλο. Ήταν ένας εξαιρετικός εφευρέτης, με φοβερή επινοητικότητα, ικανός να βρίσκει λύσεις ακόμα και στα πιο πολύπλοκα προβλήματα. Ήταν επίσης σπουδαίος αρχιτέκτονας και γλύπτης και η φήμη του ήταν ξακουστή σε όλον τον κόσμο. Λεγόταν για αυτόν ότι είχε δουλέψει με τον θεό Ερμή κι ότι ήταν μαθητής της θεάς Μινέρβας.

Η σπουδαία εφευρετικότητά του, ωστόσο, δεν ήταν αρκετή για να τον θωρακίσει απέναντι στον φθόνο προς τον μικρό του ανιψιό, τον Τάλω, ο οποίος φαινόταν να έχει κληρονομήσει τη δική του φαντασία και την υπέροχη ικανότητα να εφευρίσκει πράγματα που μπορούσαν να καταπλήξουν τον κόσμο. Κάθε μέρα, ο νεαρός Τάλως πήγαινε στον θείο του, επιδεικνύοντας περήφανα μια δική του εφεύρεση. Στην αρχή ο Δαίδαλος απολάμβανε να βλέπει τις εφευρέσεις του μικρού του μαθητή, αλλά καθώς περνούσε ο καιρός, φοβήθηκε ότι η φήμη του ανιψιού του θα ξεπερνούσε τη δική του κι έτσι, τυφλωμένος από φθόνο, ο Δαίδαλος διέπραξε ένα φρικτό έγκλημα: έσπρωξε τον Τάλω απ' τον ψηλότερο βράχο της Αθήνας και τον έριξε στη θάλασσα. Λόγω αυτής της σκληρής και βίαιης πράξης του, ο μεγάλος Αθηναίος εφευρέτης καταδικάστηκε να εγκαταλείψει την Αθήνα και εξορίστηκε στο νησί της Κρήτης.

Ο Μίνωας, ο βασιλιάς της Κρήτης, τον υποδέχτηκε με τις μεγαλύτερες τιμές λόγω του λαμπρού μυαλού του και των σπουδαίων ικανοτήτων του. Δεν περνούσε μέρα που να μη ζητούσε από τον εφευρέτη να δημιουργήσει κάτι. Ο Δαίδαλος από την πλευρά του ικανοποιούσε τις επιθυμίες του βασιλιά, δημιουργώντας, εφευρίσκοντας και δίνοντας σχήμα στη φαντασία του. Όμως, παρ' όλα αυτά, ο Δαίδαλος ένιωθε την κηλίδα του τρομερού εγκλήματός του να μεγαλώνει όλο και περισσότερο μέσα στην καρδιά του και λαχταρούσε να ζήσει μια πιο απλή κι αληθινή ζωή. Έτσι, με τον καιρό, ένωσε την καρδιά του να ανοίγεται στην κόρη του βασιλιά της Κρήτης, τη μικρή Αριάδνη.

Κάθε μέρα, ο Δαίδαλος χάριζε στην Αριάδνη ένα νέο παιχνίδι, μια μικρή ευφάνταστη εφεύρεση που την έκανε να χαμογελάει και να διασκεδάζει. Το παιδικό χαμόγελο του μικρού κοριτσιού έμοιαζε να ελαφραίνει μέσα στην ψυχή του το βάρος της ενοχής του. Η μαεστρία του ως εφευρέτη κέρδισε επίσης την καρδιά μιας γυναίκας που ονομαζόταν Ναύκρατις. Ο Δαίδαλος της ζήτησε να τον παντρευτεί και μετά από λίγο καιρό γεννήθηκε ο γιος τους, ο Ίκαρος. Τελικά, μετά από αρκετό καιρό, ο Δαίδαλος ένιωσε ότι η μαύρη κηλίδα μες στην ψυχή του, που τον βάραινε λόγω των όσων είχε κάνει, είχε γίνει μικρότερη κι ελαφρύτερη.

Ο Ίκαρος σύντομα μεγάλωσε. Ακολουθούσε τον πατέρα του παντού, παρατηρώντας με θαυμασμό και δέος ό,τι αυτός δημιουργούσε. Μια μέρα, όμως, εξαιτίας μιας προσβολής που είχε διαπράξει ο βασιλιάς Μίνωας απέναντι στον θεό της θάλασσας Ποσειδώνα, η γυναίκα του, η βασίλισσα Πασιφάη, γέννησε έναν γιο με κεφάλι ταύρου και σώμα ανθρώπου. Τότε ο Δαίδαλος κλήθηκε να κάνει μια σκοτεινή εφεύρεση, η σκιά της οποίας πύκνωσε στην καρδιά του, γιγαντώνοντας έτσι και πάλι τη μαύρη κηλίδα μες στην ψυχή του. Ο βασιλιάς, αναστατωμένος κι έντρομος από τη γέννηση αυτού του πλάσματος, που ήταν μισό ζώο και μισό άνθρωπος, έτρεξε να καλέσει τον Δαίδαλο: «Πρέπει να δημιουργήσεις ένα μέρος για να τον κρύψεις, ένα μέρος που να τον προστατεύει από τα μάτια των άλλων και να μας προστατεύει απ' τη σκληρότητά του!» φώναξε ο Μίνωας.

Ο εφευρέτης σκέφτηκε για μια στιγμή πού θα ήθελε να κρυφτεί ο ίδιος, ώστε κανείς να μην μπορεί να δει το σκοτάδι στην καρδιά του. Όσο περισσότερο σκεφτόταν, τόσο περισσότερο του φαινόταν ότι δεν υπήρχε διέξοδος και κάθε δρόμος τον οδηγούσε πίσω σε εκείνη τη θλιβερή μέρα που χάθηκε ο Τάλως. «Θα φτιάξω έναν λαβύρινθο» απάντησε ο Δαίδαλος «ένα μέρος τόσο περίπλοκο απ' το οποίο κανείς δε θα μπορεί να βγει». Όλη τη νύχτα σχεδίαζε και την επόμενη μέρα ξυλουργοί και μαστόροι ήταν έτοιμοι να εκτελέσουν τις εντολές του. Πέτρα με πέτρα, οι τοίχοι υψώνονταν δημιουργώντας στενούς διαδρόμους, τυφλά μονοπάτια και σκοτεινά δωμάτια. Έτσι, σύντομα ο λαβύρινθος πήρε τη μορφή ενός τεράστιου και περίπλοκου ιστού στον οποίο μπορεί κανείς εύκολα να παγιδευτεί... Πήρε το σχήμα ενός φιδιού που τυλίγεται γύρω από τον εαυτό του, έτοιμο να φάει τους ανθρώπους. Ένα στενό και μυστηριώδες μέρος, ένα κουραστικό και σκοτεινό μονοπάτι που έμοιαζε όλο και περισσότερο με τη ζωή του Δαίδαλου.

Ο Μινώταυρος, το πλάσμα που ήταν μισό ζώο και μισός άνθρωπος, φυλακίστηκε μέσα σε αυτόν τον λαβύρινθο και, για λίγο, η ύπαρξή του φάνηκε να έχει ξεχαστεί. Ο Δαίδαλος επέστρεψε στην κατασκευή ακίνδυνων παιχνιδιών για τη μικρή Αριάδνη και τον γιο του Ίκαρο. Ο Ίκαρος μεγάλωσε ευτυχισμένος. Όταν δεν ήταν με τον πατέρα του, περνούσε ώρες ατελείωτες παρατηρώντας τον ουρανό. Ξάπλωνε στο γρασίδι με το πρόσωπό του προς τον ήλιο, ώστε αυτός να τον φιλάει και να χαϊδεύει τα μαλλιά του. Μερικές φορές, όταν έπεφτε η νύχτα και ο ουρανός ήταν στολισμένος με μακρινά διάσπαρτα αστέρια, ο Ίκαρος συλλάβιζε τα ονόματά τους κι άπλωνε τα χέρια του για να τα αγγίξει. Λουζόταν, σαν σε πηγάδι, με το φως που εγκλώβιζε ανάμεσα στις βλεφαρίδες του, βαθιά μέσα στα μάτια του. Ο χρόνος περνούσε χωρίς ο Ίκαρος να το καταλαβαίνει, μόνο η φωνή του πατέρα του που φώναζε το όνομά του τον ξυπνούσε από τα μαγεμένα όνειρά του.

Τα χρόνια πέρασαν και είχε έρθει η ώρα για τους αθλητικούς αγώνες στην Αθήνα όπου ο βασιλιάς Μίνωας ήθελε να στείλει τον γιο του Ανδρόγεω για να διαγωνιστεί. Ήταν ένας τόσο ταλαντούχος και ρωμαλέος νέος, με εκπληκτικές αθλητικές επιδόσεις, που κατάφερε να κερδίσει σε όλους τους αγώνες, προκαλώντας την οργή και τον φθόνο των Αθηναίων, τον οποίο δυστυχώς πλήρωσε με τη ζωή του. Στο άκουσμα της θλιβερής είδησης για τη δολοφονία του γιου του απ' τους ζηλόφθονους Αθηναίους, η καρδιά του βασιλιά Μίνωα γέμισε με επιθυμία για εκδίκηση. Έστειλε στόλο από την Κρήτη για να πολιορκήσει την πόλη της Αθήνας και κατάφερε να νικήσει στο πεδίο της μάχης τα αθηναϊκά στρατεύματα. Από εκείνη την ημέρα διέταξε να στέλνονται κάθε χρόνο στο νησί της Κρήτης δεκατέσσερα παιδιά από την Αθήνα, σαν φόρος αίματος, για να ταΐσουν το τέρας που ήταν κρυμμένο στον λαβύρινθο.

Τα χρόνια περνούσαν και οι Αθηναίοι γονείς έχαναν τα παιδιά τους από το τέρας, ώσπου μια μέρα ανάμεσα σε αυτά τα παιδιά βρέθηκε ένα γενναίο αγόρι με το όνομα Θησέας, ένα αγόρι που θα τους απάλλασσε από τον δυσβάσταχτο αυτό φόρο αίματος δίνοντας τέλος στη ζωή του τρομερού τέρατος. Μέχρι τότε, η κόρη του βασιλιά Μίνωα, η Αριάδνη, είχε μεγαλώσει και το τρομερό τίμημα της εκδίκησης του πατέρα της είχε βαρύνει πολύ την καρδιά της, τόσο πολύ που δεν μπορούσε πια να αναθαρρήσει από τα παιχνίδια που της δώριζε ο Δαίδαλος. Ίσως γι' αυτό βοήθησε τον νεαρό Θησέα να σκοτώσει τον Μινώταυρο, να τους ελευθερώσει όλους και να δώσει τέλος στην εκδίκηση του βασιλιά Μίνωα.

Αν ο Μίνωας δεν είχε σταματήσει να σκέφτεται χρησιμοποιώντας τη λογική αντί του μίσους, θα είχε συνειδητοποιήσει ότι ο Θησέας τούς είχε απελευθερώσει όλους με αυτήν του τη γενναία πράξη: όχι μόνο τους δεκατρείς νέους και νέες που ήταν παχιδευμένοι στον λαβύρινθο για να γίνουν τροφή για τον Μινώταυρο, αλλά και τον ίδιο και τον Δαίδαλο, καθώς οι αμαρτίες του βασιλιά και του εφευρέτη είχαν εξαφανιστεί για πάντα μαζί με το ανθρωπόμορφο τέρας. Όμως και πάλι ο βασιλιάς τυφλώθηκε απ' την οργή του, αυτήν τη φορά προς τον Θησέα που είχε σκοτώσει τον Μινώταυρο αλλά και προς την κόρη του που είχε σαλπάρει με το καράβι των Αθηναίων για την Αθήνα, την πόλη που τον κορόιδεψε και που του στέρησε τον γιο του. Για όλα αυτά ο εξοργισμένος βασιλιάς κατηγορήσε τον Δαίδαλο. Ο Μίνωας κάλεσε τους φρουρούς και φώναξε: «Πάρτε τον Δαίδαλο και τον γιο του Ίκαρο και ρίξτε τους στον λαβύρινθο!».

Ο βασιλιάς νόμιζε ότι ρίχνοντάς τους στον λαβύρινθο τους είχε φυλακίσει για πάντα. Ξέχασε όμως ότι ο Δαίδαλος ήταν πρώτα απ' όλα εφευρέτης και ότι τίποτα και κανείς δεν μπορούσε να σταματήσει τη φαντασία του. Η φαντασία «πετάει» και ο Δαίδαλος πράγματι πίστευε ότι μπορούσε να πετάξει. Μάζεψε φτερά όλων των ειδών, τα έπλεξε μεταξύ τους και τα σφράγισε με κερί, φροντίζοντας να τα τακτοποιήσει από το μεγαλύτερο προς το μικρότερο, δημιουργώντας έτσι δύο υπέροχα ζευγάρια φτερά, ένα για τον εαυτό του κι ένα για τον γιο του.

Όσο ο πατέρας του δούλευε, ο Ίκαρος τον παρακολουθούσε με προσοχή και γεμάτος θαυμασμό. Κοίταζε μαγεμένος τα χέρια του, προσπαθώντας να παρακολουθήσει τις σκέψεις του και το θαυμαστό έργο που εκτελούσε. Όταν ολοκληρώθηκε η δημιουργία των φτερών, ο Ίκαρος με εμφανώς χαραγμένη την έκπληξη πάνω στο πρόσωπό του, αναφώνησε εντυπωσιασμένος «Οουουου!». Τα φτερά ήταν πράγματι τέλεια, ακριβώς όπως αυτά των πουλιών. Ο Δαίδαλος, όμως, ενώ ύφαινε το ένα φτερό πάνω στο άλλο, είχε αρχίσει να ανησυχεί για τον γιο του. Έτσι λοιπόν, με αρκετά σοβαρό ύφος, του είπε: «Ίκαρε, τα φτερά αυτά μπορούν να μας σώσουν από αυτόν τον λαβύρινθο, αλλά είναι σημαντικό να ακολουθήσεις ακριβώς αυτά που θα σου πω! Δεν πρέπει να πετάς πολύ χαμηλά, γιατί θα χάσεις το ρεύμα του αέρα. Δεν πρέπει όμως να πετάς και πολύ ψηλά, γιατί ο ήλιος θα λιώσει το κερί που κρατά μεταξύ τους δεμένα τα φτερά!». «Καταλαβαίνω, πατέρα» απάντησε ο Ίκαρος γνέφοντας, αλλά χωρίς να δώσει ιδιαίτερη σημασία στις σημαντικές αυτές συμβουλές, καθώς ήδη φανταζόταν τον εαυτό του να πετά ψηλά στον ουρανό και να απελευθερώνεται από τους περιορισμούς του λαβύρινθου.

Ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος φόρεσαν στη ράχη τους τα φτερά, ανέβηκαν σε ένα ψηλό σημείο του παλατιού και στη συνέχεια, με ένα μεγάλο άλμα, πήδηξαν στο κενό. Κουνώντας όμως τα φτερά που ο Δαίδαλος είχε φτιάξει και οι δύο άρχισαν να πετούν στον κρητικό ουρανό με προορισμό την ελευθερία τους. Η πτήση αυτή προκάλεσε τόσο απροσδόκητα κι έντονα συναισθήματα στην καρδιά πατέρα και γιου, συναισθήματα που ξεπερνούν τη φαντασία. Καθώς υψώνονταν στον ουρανό, ο άνεμος τους στήριζε και τους έσπρωχνε απαλά. Ο Ίκαρος ένωσε στην αρχή αδέξιος κι ακολούθησε πιστά τις πιο έμπειρες κινήσεις του πατέρα του. Στη συνέχεια, όμως, αποκτώντας μεγαλύτερη αυτοπεποίθηση, άρχισε να κάνει πιρουέτες, να πετάει ψηλά κι αμέσως μετά να πέφτει με φόρα προς τα κάτω, όπως είχε δει να κάνουν τα γεράκια, κι έπειτα να πετάει σε μεγάλους, παιχνιδιάρικους κύκλους όπως τα χελιδόνια.

Ο Ίκαρος ένιωσε δυνατός και πολύ ευτυχισμένος στη σκέψη ότι το σώμα του κι ο άνεμος ήταν ένα, στη σκέψη ότι μπορούσε σαν πουλί να τον δαμάσει. Ο ήλιος έλαμπε στη μέση του καταγάλανου ουρανού μιας τόσο τέλειης ημέρας και το τραγούδι των τζιτζικιών από κάτω του γινόταν όλοκαι πιο υπόκωφο και μακρινό. Ο ενθουσιασμένος νεαρός χόρευε στον αέρα, ξεχνώντας ότι ήταν ένα απλό αγόρι και σύντομα άρχισε να ανεβαίνει όλο και ψηλότερα. Ο Δαίδαλος, φοβισμένος, του φώναξε να γυρίσει πίσω, αλλά πλέον ο Ίκαρος ήταν πολύ μακριά για να τον ακούσει ή και να τον δει, καθώς το εκτυφλωτικό φως του ήλιου είχε βάψει τον ουρανό με ένα σκληρό κι έντονο κόκκινο χρώμα.

Σαν μακριές γλώσσες, οι πύρινες ακτίνες του ήλιου έγλειφαν και σφυροκοπούσαν σιωπηρά τα φτερά του Ίκαρου καθώς αυτός ανέβαινε όλο και ψηλότερα. Ο αέρας σταδιακά γινόταν όλο και πιο ζεστός. Έτσι το κερί άρχισε να μαλακώνει και τα πρώτα φτερά αποκολλήθηκαν, γλιστρώντας απαλά από την κατασκευή. Το κερί σύντομα έλιωσε, τα φτερά άρχισαν να αιωρούνται στον αέρα και σε μια στιγμή η εφεύρεση του Δαίδαλου διαλύθηκε ολοσχερώς. Ο Ίκαρος τότε άρχισε να πέφτει στο κενό! Κουνούσε τα χέρια του άσκοπα, προσπαθώντας να κρατηθεί στον αέρα, να γαντζωθεί από τα σύννεφα... Ο δύστυχος νέος έκλεισε τα μάτια του καθώς έπεφτε αβοήθητος, σαν να ήθελε να πάρει μαζί του λίγο από τον ουρανό, και μεμιάς χάθηκε στη θάλασσα. Το λαμπρό μυαλό του Δαίδαλου ήταν ανήμπορο να επινοήσει οτιδήποτε για να σταματήσει την τραγωδία αυτή. Το μόνο που μπορούσε να κάνει ήταν να παρακολουθεί από μακριά τα νερά της θάλασσας να καταπίνουν τον γιο του, όπως ακριβώς είχε συμβεί στον μικρό ανιψιό του, τον Τάλω, τόσα χρόνια πριν...

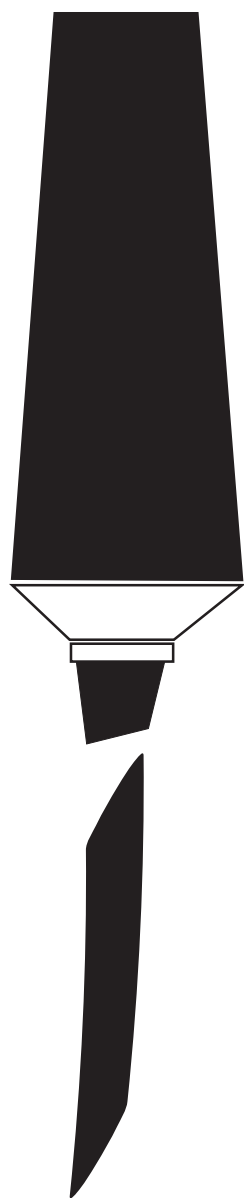
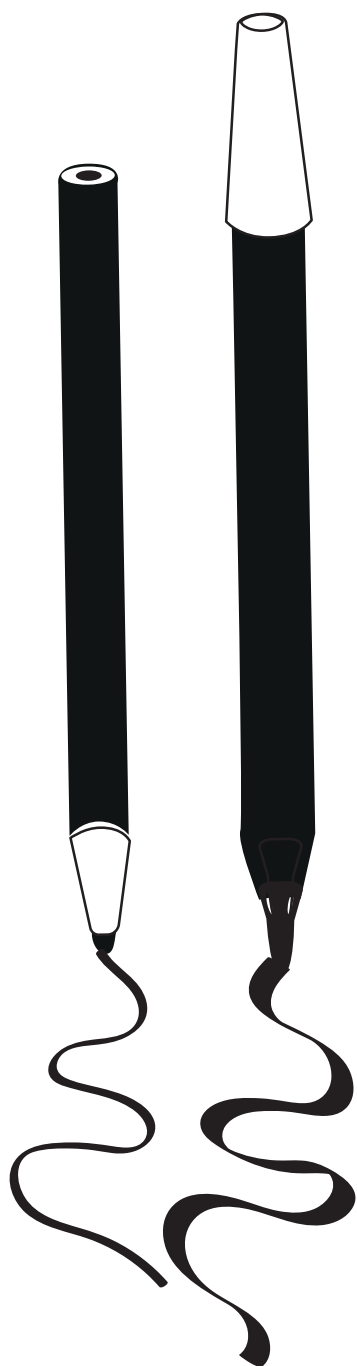
ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

Τα εργαλεία με τα οποία ζωγραφίζουμε είναι σημαντικά.

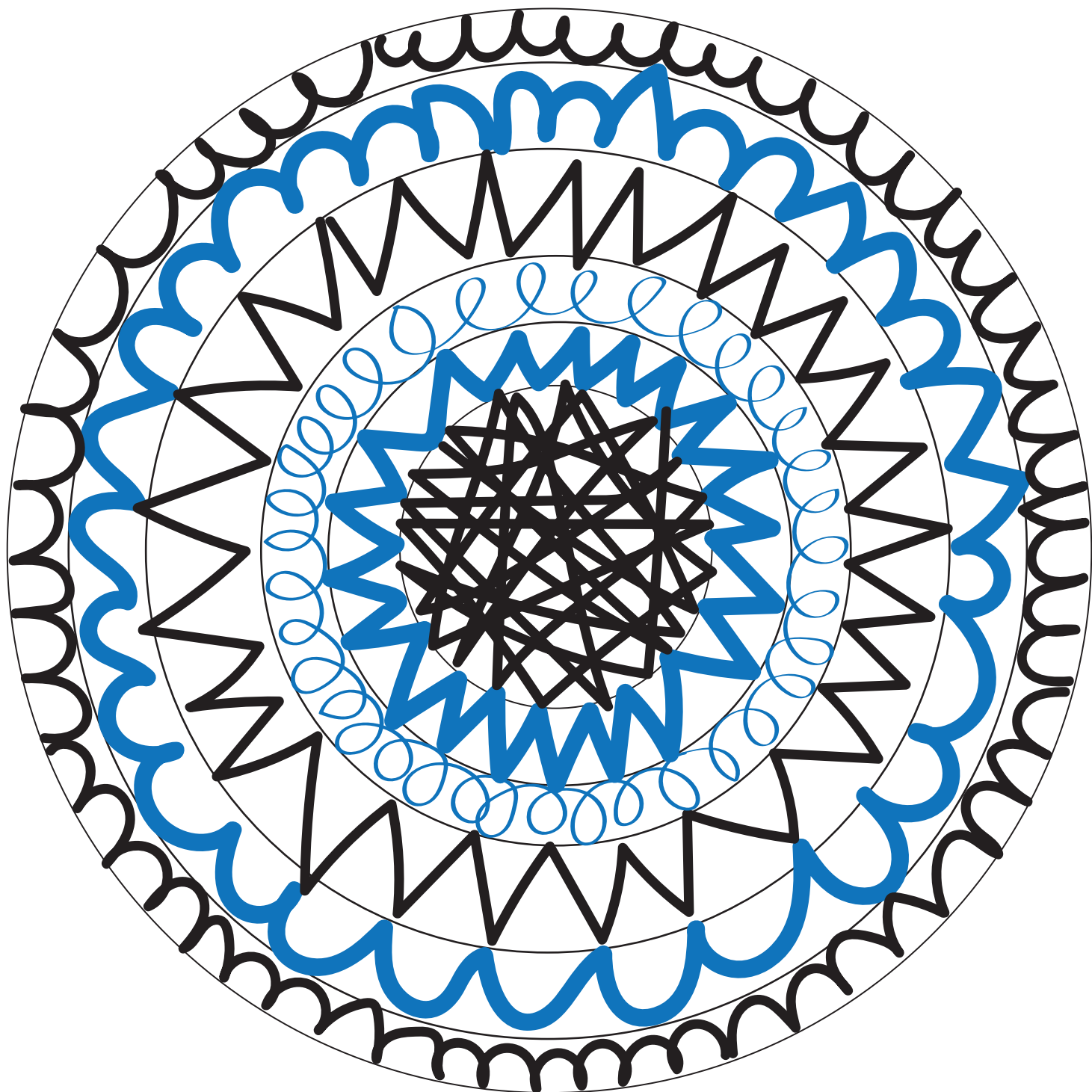
Πάρτε μαρκαδόρους με διαφορετικές μύτες: π.χ. μαρκαδόρους με επίπεδη ή στρογγυλή, λεπτή ή χοντρή μύτη ή μαρκαδόρους με μύτη πινέλο.

Πάρτε επίσης μερικά πινέλα και τέμπρες.

Μπορείτε να επιλέξετε μαύρο ή οποιοδήποτε άλλο χρώμα σας αρέσει.

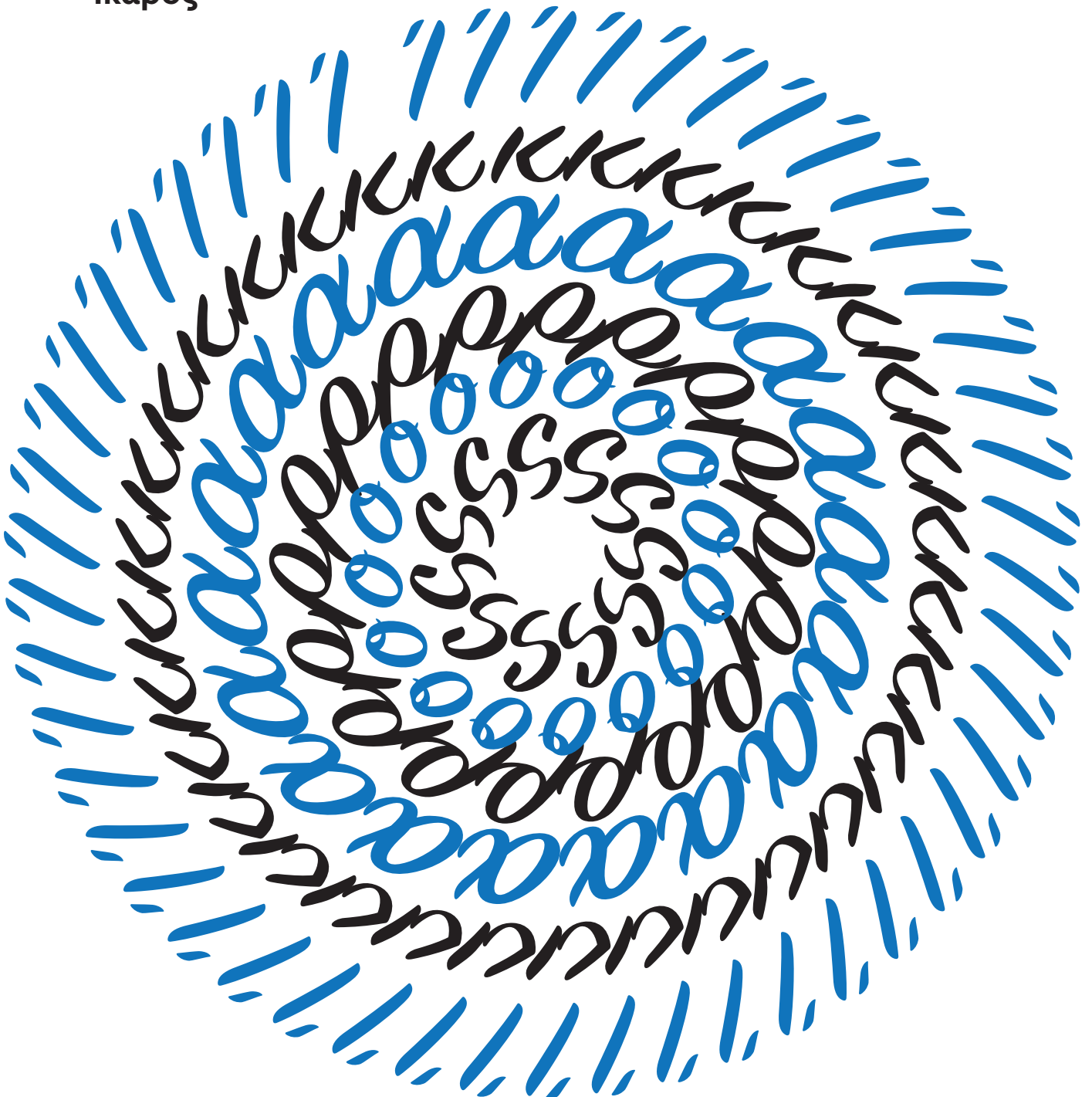

Χρησιμοποιήστε το σχέδιο που σας δίνεται το οποίο και αποτελείται από ομόκεντρους κύκλους. Σχεδιάστε μια διαφορετική συνεχή γραμμή μέσα σε κάθε κύκλο. Προσπαθήστε να το κάνετε αυτό χωρίς να απομακρύνετε το χέρι σας από το χαρτί.

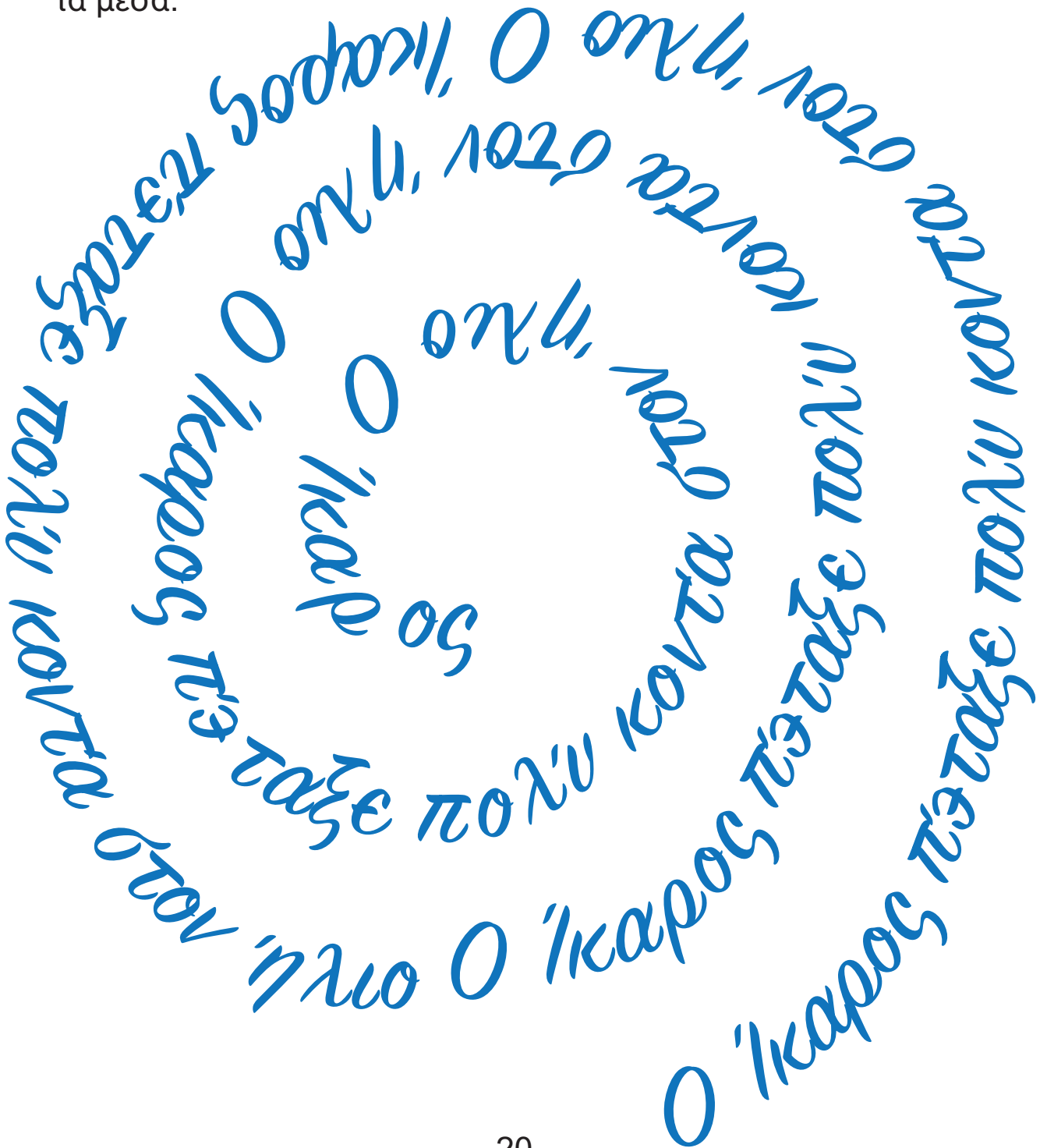
Χρησιμοποιήστε τη λέξη-κλειδί ή μια άλλη λέξη που θα επιλέξετε μαζί με τον δάσκαλό σας. Τώρα κάντε το ίδιο με τα γράμματα: χρησιμοποιήστε κάθε κύκλο για να γράψετε ένα γράμμα και γράψτε το διαδοχικά. Μην ξεχάσετε να εναλλάσσετε κάθε φορά τα χρώματα και τα εργαλεία σας (μαρκαδόρους με διαφορετική μύτη και πινέλα).

Ίκαρος

Προσπαθήστε να γράψετε την πρόταση «Ο Ίκαρος πέταξε πολύ κοντά στον ήλιο» μέσα σε μια σπείρα. Σχεδιάστε τη γραμμή της σπείρας αρχικά με ένα μολύβι, ώστε να μπορέσετε να σβήσετε το ίχνος της γραμμής αφού γράψετε πάνω της την παραπάνω πρόταση.

Γράψτε την πρόταση πάνω στη γραμμή που σχεδιάσατε. Για να το κάνετε αυτό, γυρίστε το χαρτί του τετραδίου σας ανάποδα. Γράψτε τη φράση ξεκινώντας από έξω προς τα μέσα.

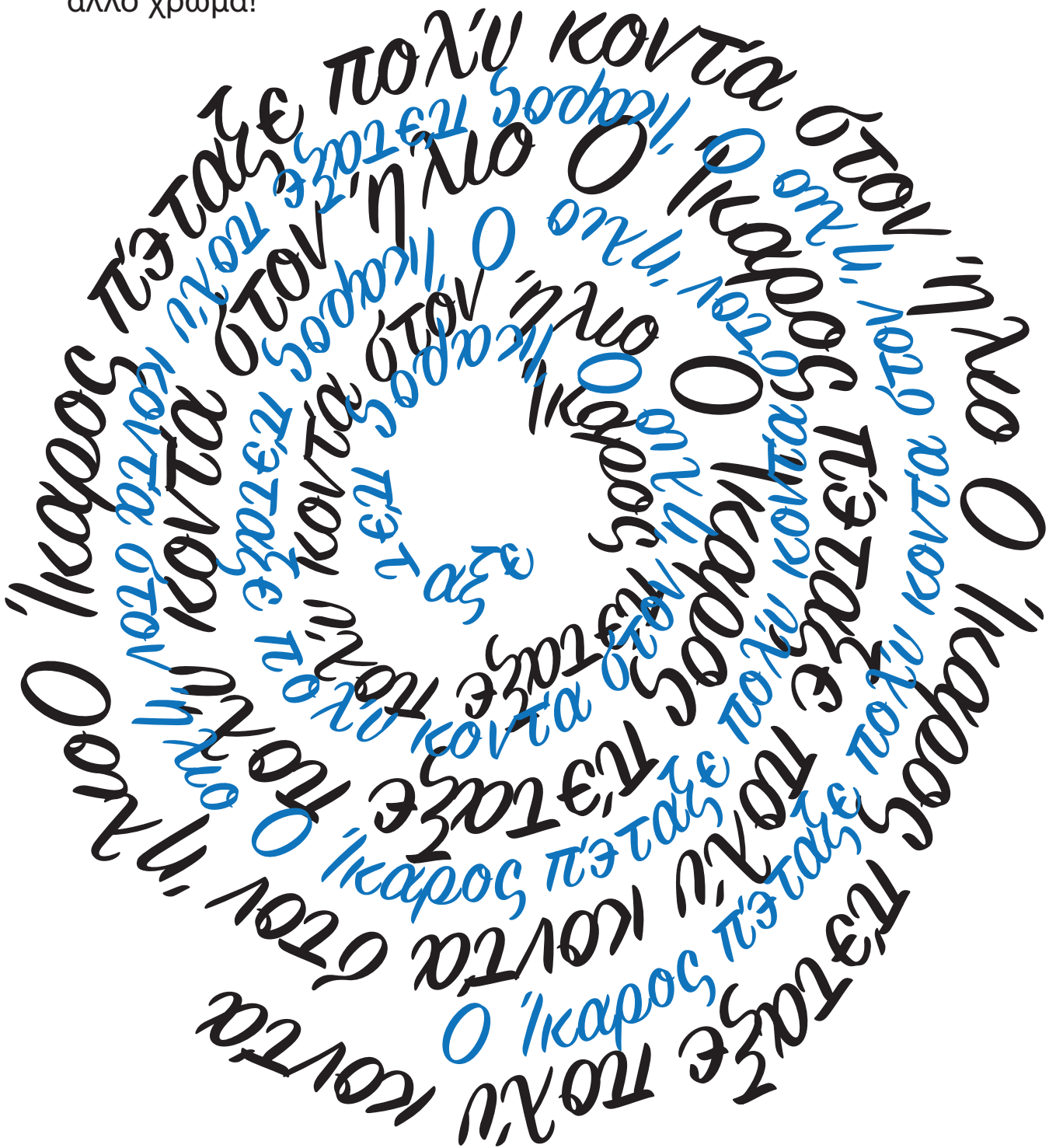

Προσπαθήστε να γράψετε την ίδια πρόταση ξεκινώντας από το κέντρο προς τα έξω.

Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο
Ο ήλιος είναι πολύ κοντά στον ήλιο

Σχεδιάστε μια σπείρα και γράψτε την πρόταση με μαύρο χρώμα.

Στον κενό χώρο γράψτε την ίδια πρόταση ξανά αλλά με ένα άλλο χρώμα!

Με τη συγχρηματοδότηση
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Όλο το περιεχόμενο είναι αδειοδοτημένο σύμφωνα με το NC-ND 4.0

Το έργο STORIAS συγχρηματοδοτείται από το πρόγραμμα ERASMUS+ της Ε.Ε.
Το περιεχόμενό του αντικατοπτρίζει τις απόψεις των συγγραφέων και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν μπορεί να θεωρηθεί υπεύθυνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που περιέχει.

(Κωδικός έργου: 2021-1-FR01-KA220-SCH-000029483).